

Metsäteollisuuden suhdannenäkymät

Bioenergiapäivät, Tampere-talo 24.10.2022

Johanna Routa, Matleena Kniivilä, Jari Viitanen, Antti Mutanen ja Jussi Leppänen
Luonnonvarakeskus

Esityksen sisältö

- Maailmantalous ja vientimarkkinat
- Metsäteollisuuden näkymät
 - Puutuoteteollisuus
 - Massa- ja paperiteollisuus
- Metsätalouden näkymät
 - Raakapuumarkkinat
 - Bioenergiamarkkinat
- Kannolta markkinoille ennuste 2023

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-380-528-6>

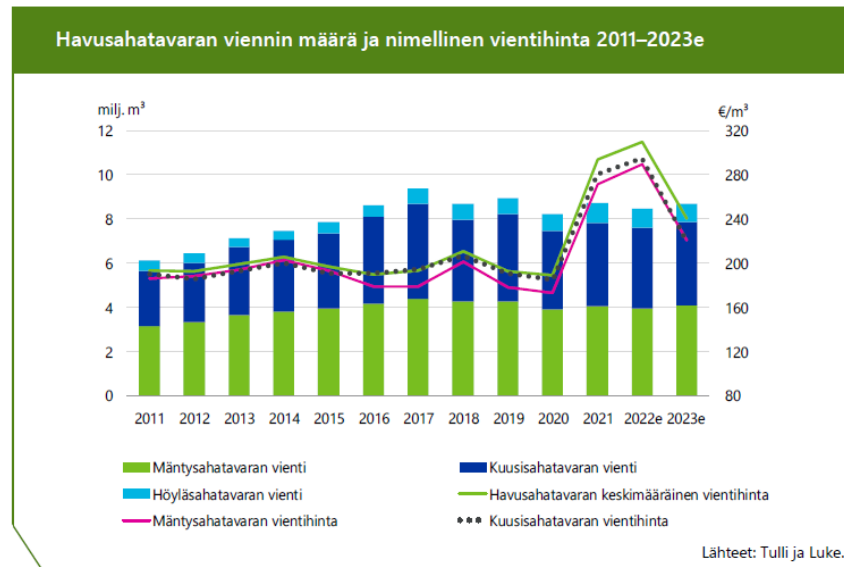

Suhdannetilanne syys-lokakuussa 2022

- Venäjän hyökkäys Ukrainaan, energiakriisi, inflaation kiihtyminen, nopeasti nousevat korot ja epävarmuuden kasvu heikentävät globaalia talouskasvua erityisesti länsimaissa.
- Erityisen synkkä näkymä on Suomen metsäteollisuustuotteiden päämarkkinoilla euroalueella, jossa pahimmillaan talous voi Saksan johdolla ajautua syvään taantumaan.
- Myös Suomen talouden ennakoitaan ajautuvan taantumaan loppuvuoden 2022 aikana.
- Keskuspankkien (lähinnä EKP ja FED) rahapolitiikan ajoitukset vaikuttavat valuuttakursseihin.
- Merkittävimmät epävarmuustekijät: Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa ja siitä koituvat kerrannaisvaikutukset, energiakriisin ja taantumien pituus ja syvyys, velkaantumisongelmat, koronan uudet virusmuunnokset sekä Yhdysvaltojen ja Kiinan väliset jännitteet.

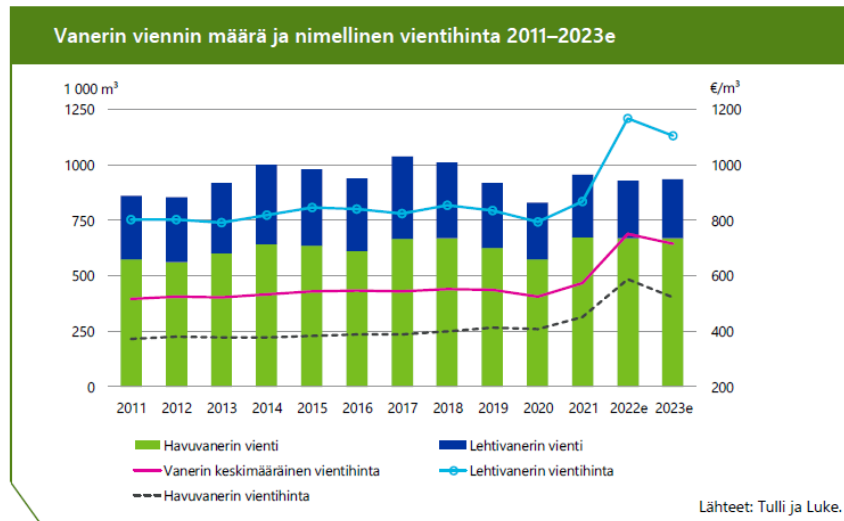
Puutuoteteollisuus: Sahatavara

- Koronasuhdanne nosti havusahatavaran hintatasoa maailmanlaajuisesti.
- Suomalaisen sahatavaran kuukausittainen vientihinta nousi syyskuussa 2021 ennätystasolle.
- Sahatavaran vientihinta nousi jälleen vuoden 2022 alkupuoliskolla, mutta kääntyi laskuun heinäkuussa
- Rakentamisen ennustetaan kasvavan kuluvana vuonna mutta kääntyvään laskuun 2023.
- Tuotanto- ja vientimäärien ennakoidaan hieman kasvavan 2023, mutta vientihinta laskee vajaan neljänneksen.

Puutuoteteollisuus: Vaneri

- Vanerien vientihinnat nousivat edelleen heinäkuussa.
- Pakotteiden myötä venäläinen koivuvaneri on poistunut Euroopan markkinoilta.
- Koivuvanerista on niukkuutta.
- Keski-Euroopan puulevyteollisuus ongelmissa tuotantokustannusten noustua ja kilpailun kiristyttyä raaka-aineesta.
- Tuotanto- ja vientimäärät eivät juuri muutu Suomessa vuodesta 2022.

Puutuoteteollisuuden ennusteet

	Tuotanto			Vienti		
	2021	2022e	2023e	2021	2022e	2023e
Havusahatavara	11 900	11 750	12 200	8 716	8 450	8 700
%	9	-1	4	6	-3	3
Vaneri	1 130	1 120	1 120	955	930	940
%	14	-1	0	15	-3	1

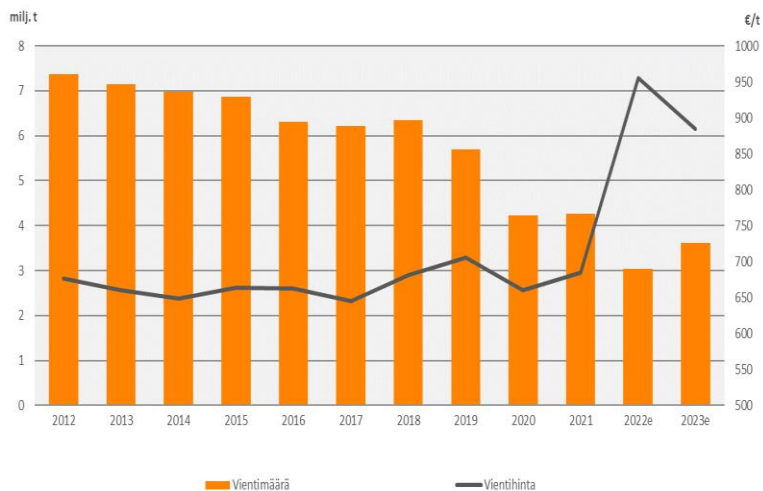
Saha- ja vaneriteollisuuden tuotanto- ja vientiennusteet, 1000 m³
(muutosprosentit edellisvuodesta lukujen alla)

	2021	2022e	2023e
Havusahatavara	294	310	240
%	56	5	-23
Vaneri	574	750	715
%	9	31	-5

Havusahatavaran ja vanerin nimelliset vientihinnat, €/m³ ja muutosprosentit edellisvuodesta

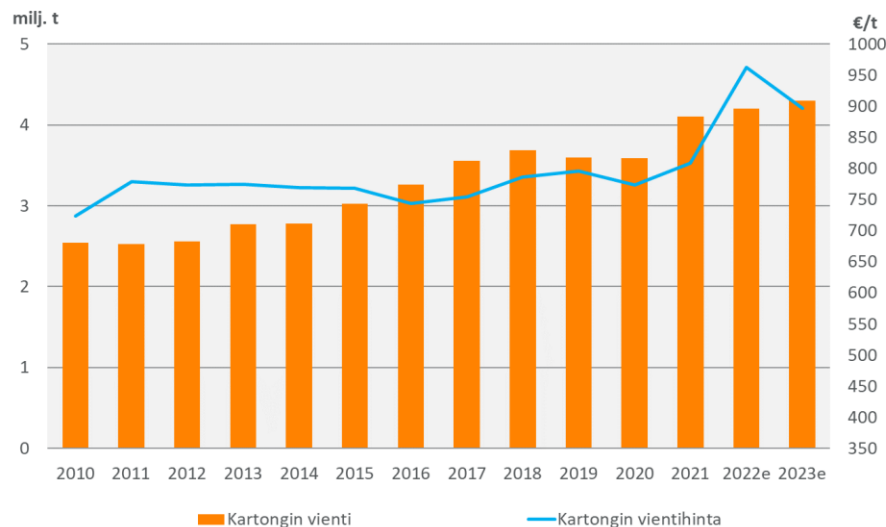
Lähteet: Tulli ja Luke.

Massa- ja paperiteollisuus: Paperi

- Paino- ja kirjoituspaperin kysyntä laskenut jo vuosia Euroopassa
- Sekä Suomessa että muualla Euroopassa on suljettu viime vuosina runsaasti tehtaita
- Suomessa kapasiteetti v. 2021 34 prosenttia pienempi kuin vuonna 2019
- Hinnat lähtivät poikkeukselliseen nousuun kesällä 2021
- Tänä vuonna paperin tuotanto- että vientimäärät putoavat reippaasti.
- Vuonna 2023 tuotanto palautuu pudotuksesta, mutta on silti vuotta 2021 pienempi.
- Vientihinta nousee huomattavasti tänä vuonna (39 %) ja säilyy ensi vuonna korkeana.

Massa- ja paperiteollisuus: Kartonki

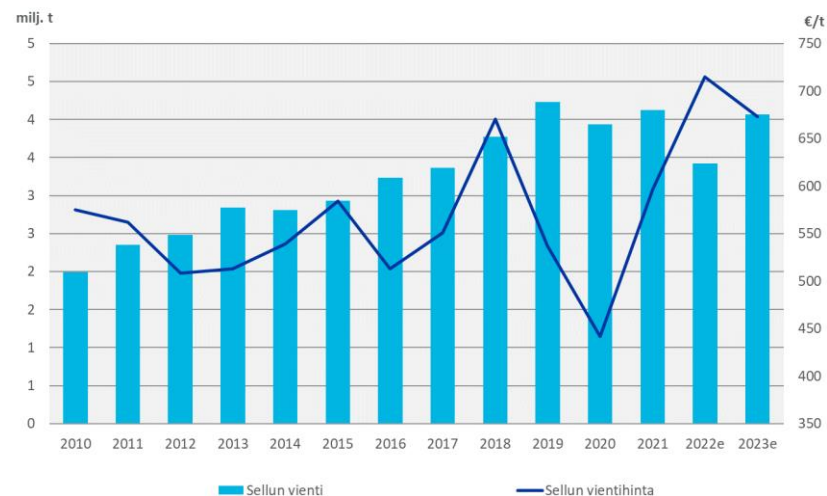

Lähteet: Tulli ja Luke.

- Kartongin kysyntä on säilynyt vilkkaana tänä vuonna. Kysyntää pitää yllä verkkokauppa ja muovin korvaaminen pakkausmateriaalina.
- Suomen vienti- ja tuotantomäärät kasvavat tänä vuonna hieman Oulun kraftlainerituotannon seurauksena, ja myös ensi vuonna on tulossa pieniä lisäyksiä tuotantoon.
- Kartonki nousi viennin arvossa merkittävimmäksi metsäteollisuustuotteeksi viime vuonna. Kartongin osuus vienninarvosta nousee edelleen tänä vuonna, ollen 28 prosenttia.

Massa- ja paperiteollisuus: Sellu

- Hinta Euroopassa edelleen poikkeuksellisen korkea, mutta nousu tasaantunut
 - korkea energian ja raaka-aineiden hinta
 - tuotanto-ongelmia
- Suomessa valkaistun sulfaattisellun keskimääräinen vientihinta nousi myös alkuvuonna
- Suomalaisilla tuottajilla kilpailuetua omasta energiasta
- Heikentynyt taloustilanne on lisännyt epävarmuutta
- Sellun vienti- ja tuotantomäärät jäävät tänä vuonna huomattavasti viime vuoden määriä pienemmiksi.
- Tuotanto ja vienti kasvavat ensi vuonna

Massa- ja paperiteollisuuden ennusteet

Tuote	Tuotanto			Vienti		
	2021	2022e	2023e	2021	2022e	2023e
Sellu	8 320	7 040	8 020	4 121	3 420	4 060
%	8	-15	14	5	-17	19
Paperi	4 440	3 160	3 760	4 269	3 040	3 610
%	-2	-29	19	1	-29	19
Kartonki	4 220	4 290	4 390	4 108	4 170	4 270
%	15	2	2	15	2	2

Lähteet: Metsäteollisuus ry, Tulli ja Luke.

Massantuotanto 2022: 9,4 milj.t (-15 %), 2023: 10,5 (12 %).

Massa- ja paperiteollisuuden nimelliset
vientihintaennusteet, €/t ja
muutosprosentit edellisvuodesta

Massa- ja paperiteollisuuden tuotanto-
ja vientiennusteet, 1000 t
(muutosprosentit edellisvuodesta
lukujen alla)

Tuote	2021	2022e	2023e
Sellu	598 €/t	715	673
%	35	20	-6
Paperi	685 €/t	956	885
%	4	39	-7
Kartonki	808 €/t	962	897
%	5	19	-7

Lähteet: Metsäteollisuus ry, Tulli ja Luke.

Metsätalous: Raakapuumarkkinat

- Ukrainan sota muuttaa puumarkkinat, kun Venäjä on suljettu markkinoilta – erityisesti kuitupuiden ja koivutukin kysyntä ja hinnat paranevat.
- Tänä vuonna tukkien keskimääräiset kantohinnat nousevat 6–8 prosenttia ja kuitupuiden 3–8 prosenttia; kuluvana vuonna on puumarkkinat ovat viime vuoden tapaan suhdannehuipussa ja korkean lähtötason vuoksi teollisuuspuun hakkuut vähenevät 6 prosenttia; venäläisen raakapuun tuonnin päätyttyä raakapuun tuonti vähenee 70 prosenttia.
- Ensi vuonna havutukkien kantohinnat laskevat 2–4 prosenttia sahatavaran perässä. Koivutukin ja kuitupuiden kysyntä on kasvussa ja niiden kantohinnat nousevat 2–6 prosenttia, kun venäläistä raakapuuta korvataan lehtivanerin, sellun, kartongin ja paperin tuotannossa.
- Kuitupuun hakkuut kasvavat 13 prosenttia vuonna 2023; raakapuun tuonti vähenee edelleen lähes 30 prosentilla, kun Venäjältä tuotu raakapuu ei juurikaan korvaudu tuonnilla muista maista.

Teollisuuspuun hakkuiden ja raakapuun tuonnin ennusteet

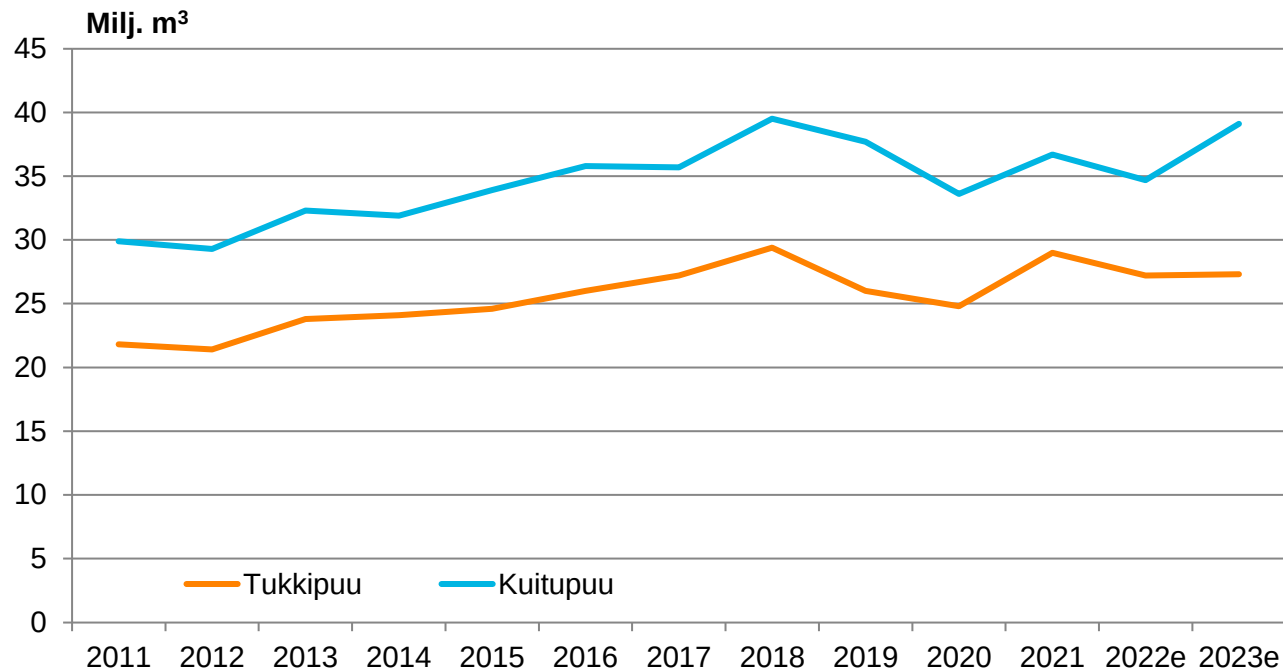
Raakapuulaji/ omistajaryhmä	2021 milj. m ³	2022e milj. m ³	Muutos %	2023e milj. m ³	Muutos %
Teollisuuspuun hakkuut, yht. ¹	65,7	61,9	-6	66,4	7
Yksityismetsät ²	54,7	50,7	-7	55,0	8
Yhtiöt ja Metsähallitus	11,0	11,2	2	11,4	2
Tukkipuu	29,0	27,2	-6	27,3	0
Kuitupuu	36,7	34,7	-5	39,1	13
Raakapuun tuonti	11,8	3,5	-70	2,5	-29
Teollisuuspuun hakkuut ja raakapuun tuonti	77,5	65,4	-16	68,9	5

¹ Teollisuuspuun hakkuutilaston tiedonkeruu on laajennettu vuodesta 2015 alkaen kaikkeen metsänhoitoyhdistysten kautta korjattuun puuhun. Se on lisännyt tilastoituja teollisuuspuun hakkuita.

² Sisältää kunnat, seurakunnat ym.

Lähteet: Luke ja Tulli.

Teollisuuspuun hakkuut 2011–2023e: tukki- ja kuitupuu

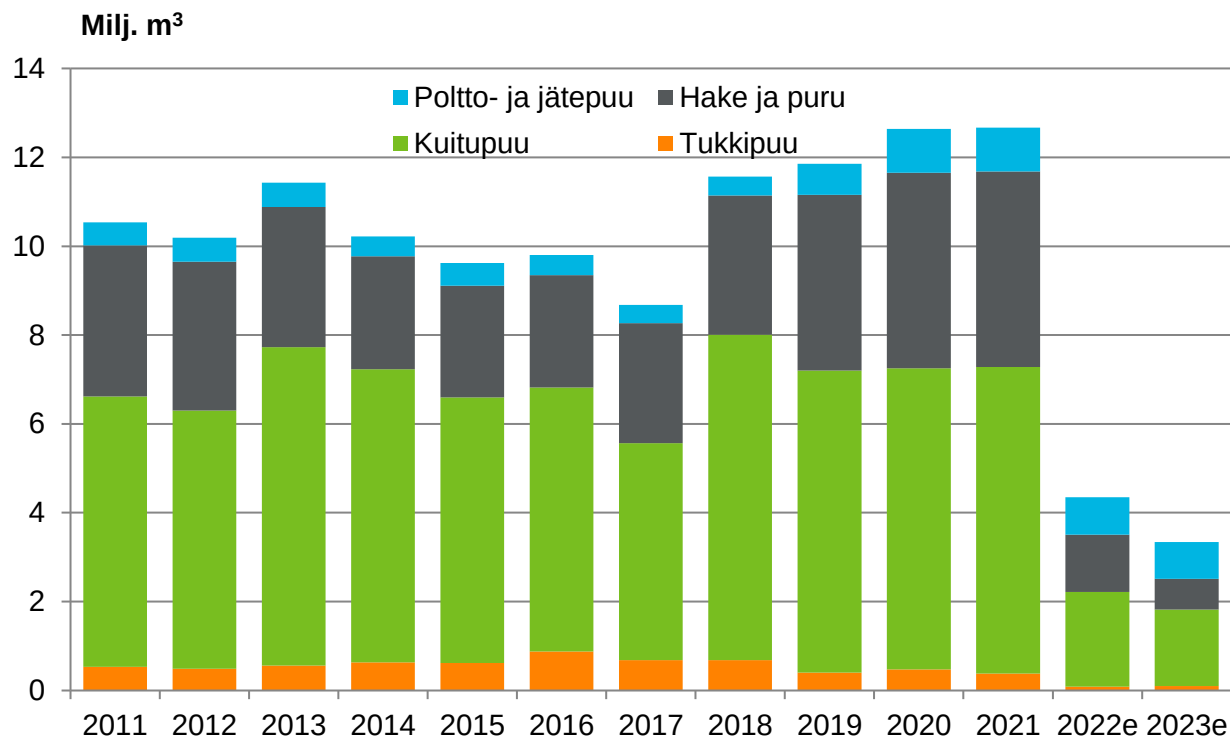
Lähde: Luke.

Yksityismetsien kantohintojen ennusteet

Puutavaralaji	2021 €/m ³	2022e €/m ³	Muutos %	2023e €/m ³	Muutos %
Mäntytukki	62,0	66,7	8	65,6	-2
Kuusitukki	66,1	70,4	7	67,6	-4
Koivutukki	45,0	47,6	6	48,5	2
Mäntykuitu	18,4	19,2	4	20,0	4
Kuusikuitu	20,7	21,4	3	21,8	2
Koivukuitu	17,7	18,2	8	20,3	6

Lähde: Luke.

Raaka- ja jätepuun tuonti 2011–2023e

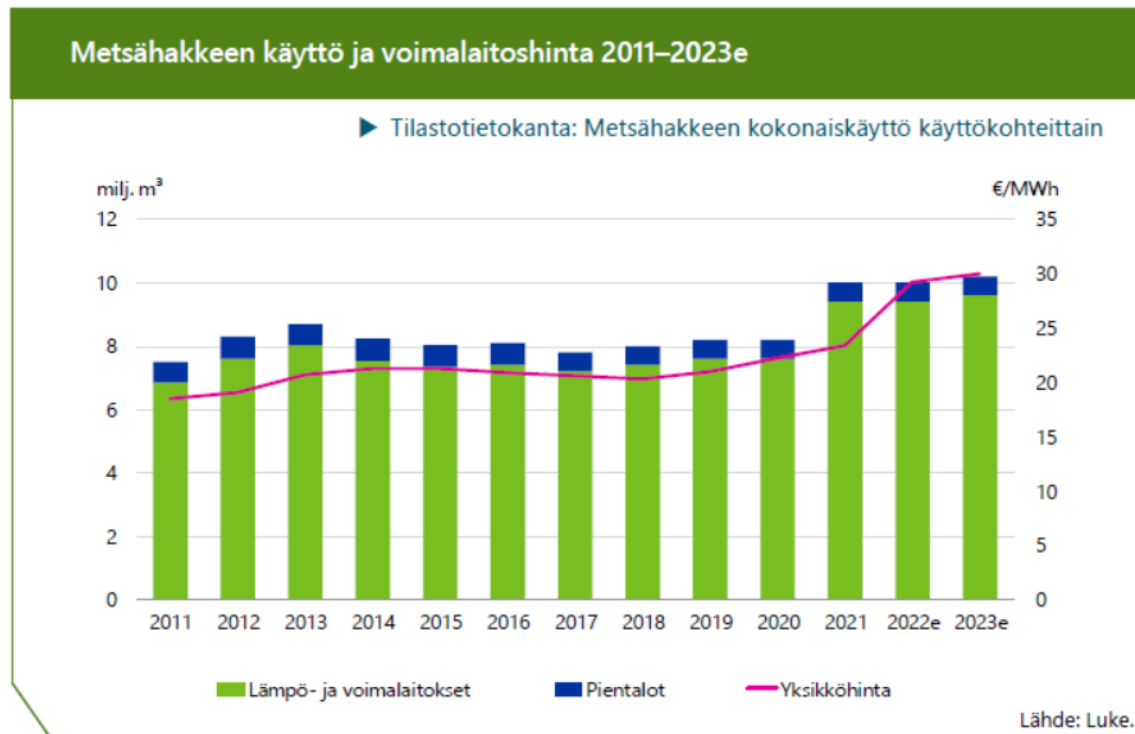

Lähteet: Tulli ja Luke.

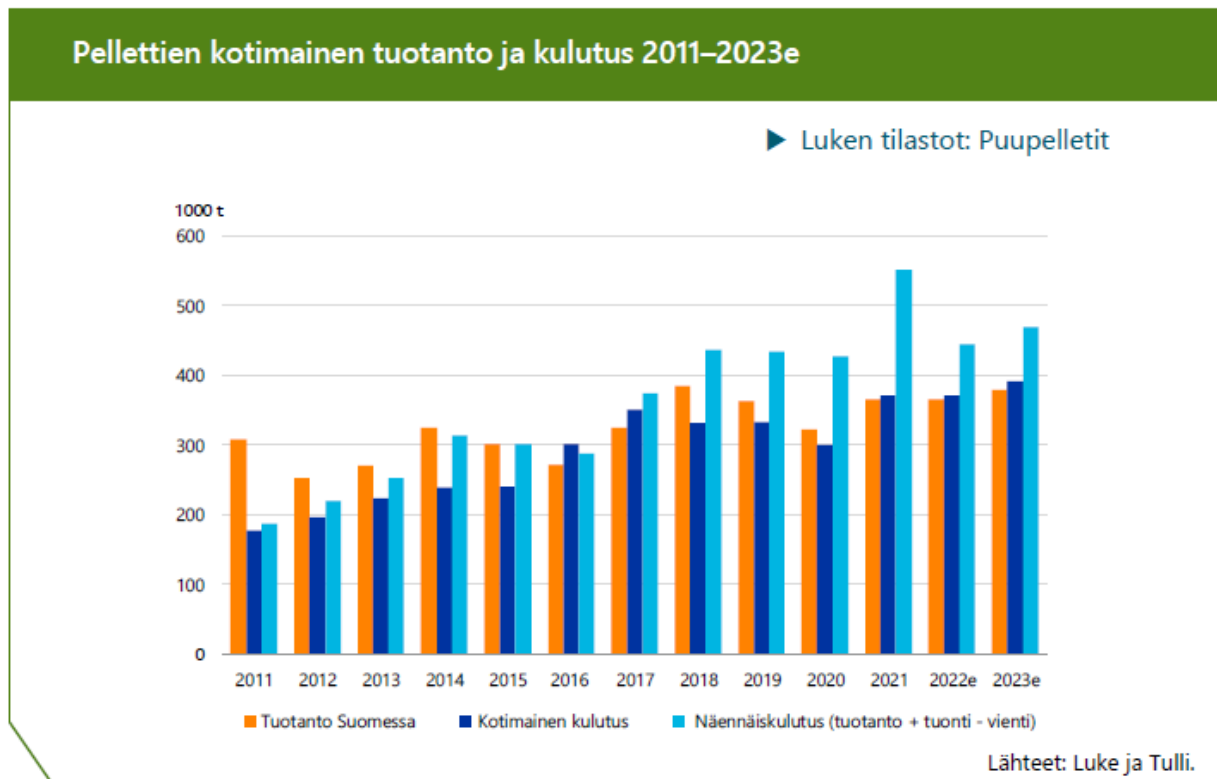
Metsätalous: Bioenergiamarkkinat

- Kiinteiden puupolttoaineiden käyttö kääntyi nousuun vuonna 2021, kun niitä paloi lämpö- ja voimalaitoksissa kaikkiaan 23,7 miljoonaa kuutiometriä.
- Puupolttoaineiden osuus energian kokonaiskulutuksesta nousi 30 prosenttiin.
- Metsähakkeen kulutuksen odotetaan pysyvän vuoden 2021 tasolla ja nousevan 2–3 prosenttia vuonna 2023.
- Puupolttoaineiden kasvavan kulutuksen, Venäjän puuntuonnin päättymisen sekä hankintaketjujen lisääntyvien toimintakustannusten odotetaan nostavan metsähakkeen laitoshintaa alueesta riippuen tämän vuoden aikana jopa 20–30 prosenttia.
- Vuonna 2021 puupellettien tuotanto Suomessa kasvoi 13 prosenttia. Euroopassa sekä Pohjois-Amerikassa pellettien kulutus ja tuotanto ovat myös kasvussa, mutta tuotannon kasvattamista rajoittaa rajallinen raaka-aineiden saatavuus ja sen kohonnut hinta. Pellettien hinnat ovatkin jyrkässä nousussa. Euroopassa varaudutaan toimituskatkoksiin ja hintojen nousuun tulevana talvena.

Metsähakkeen käyttö ja voimalaitoshinta 2011–2023e

Pellettien käyttö kasvussa

Metsähakkeen ja pellettien käytön ja tuotannon ennusteet

	Metsähake (milj. m ³)			Pelletit (1000 t)		
	2021	2022e	2023e	2021	2022e	2023e
Käyttö lämpö- ja voimalaitoksissa sekä koti- ja maatalouksissa	10,0	10,0	10,2	371	371	391
Muutos edellisvuodesta, %	22	0	2	13	0	4
Tuotanto Suomessa				365	365	380
Muutos edellisvuodesta, %				24	0	5

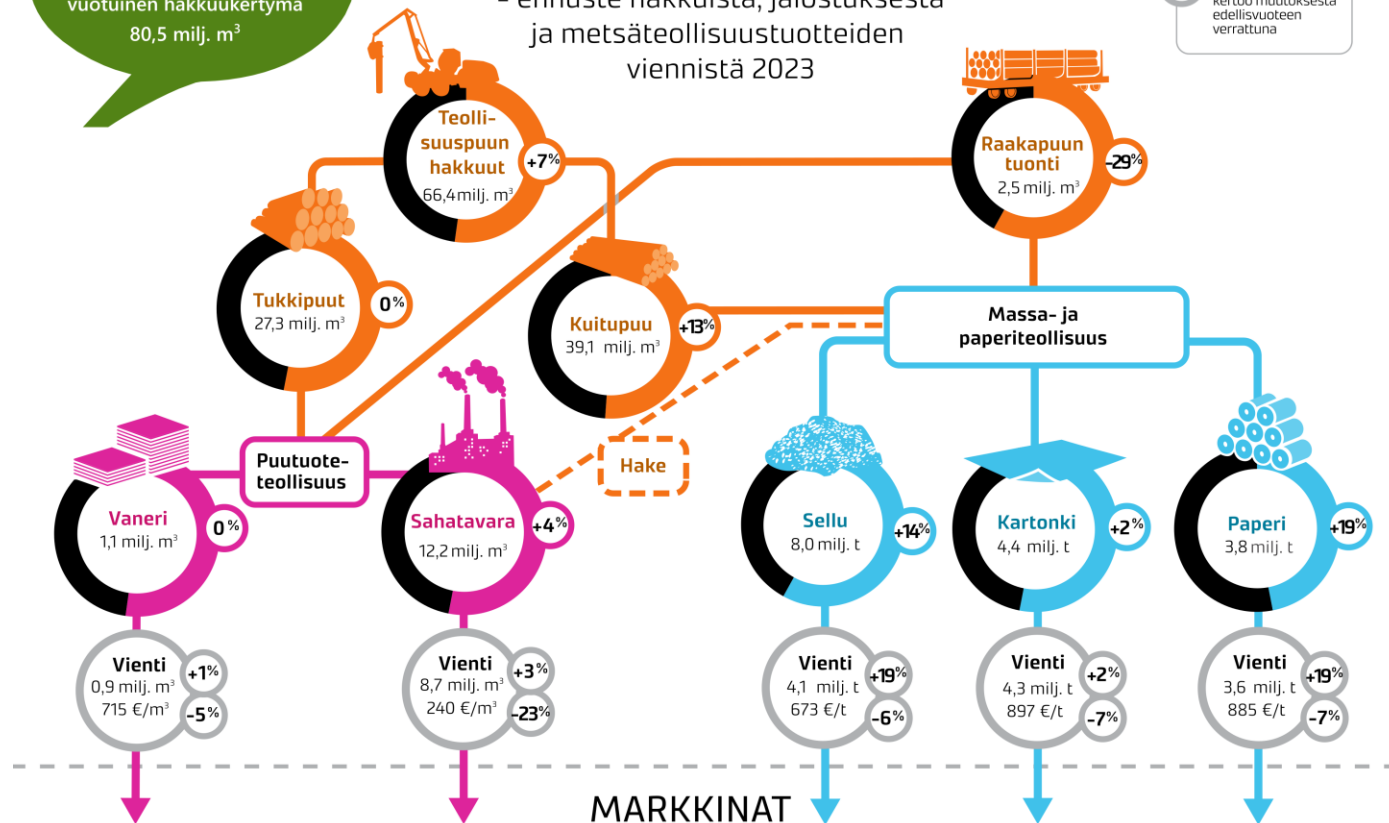
Lähteet: Tulli ja Luke.

Puuvarat
2,5 mrd m³
Suurin ylläpidettävissä oleva
vuotuinen hakkuukertymä
80,5 milj. m³

KANNOLTA MARKKINOILLE

- ennuste hakkuista, jalostuksesta
ja metsäteollisuustuotteiden
viennistä 2023

%
kertoo muutoksesta
edellisvuoteen
verrattuna

Kiitos!